

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΝΣΤΑΣΗ ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

(κατ' άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής)

των βουλευτών της Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

ΚΑΤΑ

Του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με τίτλο: «Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση για τη Νέα Γενιά: εισαγωγή κεφαλαιοποιητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών στην επικουρική ασφάλιση, ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και συναφείς διατάξεις»

Α.Το Σύνταγμα του 1975/2001 κατοχυρώνει το δικαίωμα για κοινωνική ασφάλιση στο άρθρο 22§5 με το οποίο ορίζεται ότι: «το Κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει».

Η συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος για κοινωνική ασφάλιση συνδέεται με τη μεταβολή του «κράτους αποχής», σε κοινωνικό κράτος και τη ρητή καθιέρωση της αρχής του κοινωνικού κράτους στο άρθρο 25§1 του ισχύοντος Συντάγματος. Με την κατοχύρωση της αρχής του κοινωνικού κράτους, αίρεται ο απόλυτος διαχωρισμός κοινωνίας-κράτους. Το τελευταίο αναλαμβάνει υποχρέωση προς κάλυψη των θεμελιωδών κοινωνικών αναγκών. Ειδικότερες εκδηλώσεις της αρχής του κοινωνικού κράτους είναι η κατοχύρωση δικαιωμάτων του ευρύτερου κοινωνικού χώρου, δικαιωμάτων που αφορούν την ίδια την υπόσταση του ανθρώπου, διασφαλίζοντας ένα ελάχιστο περιεχόμενο κοινωνικών αγαθών σε όλους.

Γίνεται δεκτό ότι η χρηματοδότηση συμμετέχει στην ουσία του συνταγματικά κατοχυρωμένου θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης στο μέτρο που αποτελεί το κύριο μέσο για την υλοποίηση των στόχων της. Δηλαδή, η μία πτυχή της κοινωνικής ασφάλισης, η αναπλήρωση του απολεσθέντος εισοδήματος λόγω της επέλευσης ενός ασφαλιστικού κινδύνου, συνδυάζεται με την τεχνική των εισφορών ασφαλισμένων και εργοδοτών.

Αντίθετα, η άλλη πτυχή του θεσμού, η χορήγηση παροχών που διασφαλίζουν σε όλους ένα ελάχιστο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης, προϋποθέτει ολοένα και μεγαλύτερη συμμετοχή του κράτους το οποίο πλέον με τον τρόπο αυτό υπηρετεί τον ευρύτερο στόχο της κοινωνικής ασφάλειας. Έτσι, στο βαθμό που στην εννοιολογική οριοθέτηση της κοινωνικής ασφάλισης του άρθρου 22§5 του Συντάγματος εμπίπτει ο συνδυασμός στόχων αναπλήρωσης-συμπλήρωσης εισοδήματος, ανάγεται και ο συνδυασμός των τεχνικών χρηματοδότησης (εισφορών εργαζομένων- εργοδοτών και κρατική συμμετοχή) σε βασική αρχή του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης. Αυτό

που καταλείπεται επομένως στον κοινό νομοθέτη είναι η ελευθερία προσδιορισμού του ποσοστού επιβάρυνσης κάθε μέρους σύμφωνα με ορισμένη αναλογία.

Το δικαίωμα κάθε «εργαζομένου» για κοινωνική ασφάλιση περιέχει αξίωση κατά της κρατικής, αλλά και της ιδιωτικής εξουσίας, αποχής από κάθε επιθετική ενέργεια που προσβάλλει τη συνταγματικά κατοχυρωμένη έννοια της κοινωνικής ασφάλισης και κατ' επέκταση τη θεσμική της πλευρά ως προς τις βασικές αρχές που εγγυάται το άρθρο 22§5 του Συντάγματος. Πιο συγκεκριμένα, η αξίωση στρέφεται καταρχήν κατά του κοινού νομοθέτη και επιβάλλει σε βάρος του μία αρνητική υποχρέωση: τον υποχρεώνει να απέχει κατά τη ρύθμιση των λεπτομερειών του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης από κάθε προσβολή της ουσίας της κοινωνικής ασφάλισης.

Έναντι τέτοιων ακριβώς επιθετικών ενεργειών το κράτος έχει προστατευτική υποχρέωση. Δηλαδή η προστατευτική διάσταση του δικαιώματος για κοινωνική ασφάλιση απευθύνεται προς το κράτος και περιέχει αξίωση προς παροχή βοήθειας για την απόκρουση απειλούμενης προσβολής του δικαιώματος για κοινωνική ασφάλιση ή για την αποκατάσταση της βλάβης που προκλήθηκε με την προσβολή. Έτσι, σε αντίθεση με την «ιδιωτική εξουσία» που απλώς υποχρεούται να σέβεται το δικαίωμα για κοινωνική ασφάλιση και να απέχει από κάθε προσβολή του, το κράτος οφείλει επιπλέον να το προστατεύει από τυχόν προσβολές.

Στο άρθρο 22§5 του Συντάγματος αναφέρεται ότι «το Κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει». Με τη φράση «όπως νόμος ορίζει», ο συντακτικός νομοθέτης επιφυλάσσεται υπέρ του κοινού νομοθέτη και τον εξουσιοδοτεί να επέμβει και να διαμορφώσει το περιεχόμενο του δικαιώματος της κοινωνικής ασφάλισης. Ωστόσο, η εξουσιοδότηση αυτή είναι γενική, με την έννοια ότι ο κοινός νομοθέτης καλείται στο πλαίσιο της γενικής ρυθμιστικής του αρμοδιότητας, να οριοθετήσει το γενικό περιεχόμενο της κοινωνικής ασφάλισης χωρίς να θίξει τον συνταγματικά κατοχυρωμένο πυρήνα της έννοιας της κοινωνικής ασφάλισης. Πρόκειται για μία συνταγματικά προβλεπόμενη σύμπραξη συντακτικού και κοινού νομοθέτη για εισαγωγή απλών οριοθετήσεων του εν λόγω δικαιώματος. Στο έργο του, ο κοινός νομοθέτης δεσμεύεται από τις βασικές αρχές που συγκροτούν την έννοια της κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή την κάλυψη των κυριότερων ασφαλιστικών κινδύνων που ανάγονται στην υπόσταση του ανθρώπου, την αρχή της ανταποδοτικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης, καθώς και την αρχή της υποχρεωτικότητας και πληρότητας στην ασφαλιστική κάλυψη.

Β.Με τις υπ' αριθ. 2287/2015 και 1889/2019 αποφάσεις της Ολομέλειάς του, το Συμβούλιο Επικρατείας έχει αποκλείσει κάθε ενδεχόμενο κεφαλαιοποίησης της

Επικουρικής Ασφάλισης.

Το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας αποφάνθηκε αμετάκλητα ότι σύμφωνα με το άρθρο 22 (παρ. 5) του ισχύοντος Συντάγματος, η Επικουρική Ασφάλιση:

α. είναι δημόσια και υποχρεωτική,

β. παρέχεται αποκλειστικά και μόνο από το κράτος ή από ΝΠΔΔ,

γ. είναι ξένη προς επιχειρηματικούς κινδύνους που συνδέονται με την άσκηση της ασφαλιστικής λειτουργίας από ιδιωτικούς φορείς και

δ. έχει τελικό και μοναδικό εγγυητή το κράτος, το οποίο υποχρεούται να συμμετέχει στη χρηματοδότησή της.

Σύμφωνα με τις δύο παραπάνω αποφάσεις του ΣτΕ, ολόκληρη η πρόταση για κεφαλαιοποίηση της Επικουρικής Ασφάλισης είναι στο σύνολό της εκτός Συντάγματος και Νομολογίας των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας μας.

1. Απόσπασμα από την υπ' αριθ. 2287/2015 (σκέψεις 7, 19 και 24):

“7. Επειδή, το Σύνταγμα ορίζει, στο άρθρο 2 παρ. 1, ότι «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας»· στο άρθρο 4 ότι «Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου» (παρ. 1) και ότι «συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους» (παρ. 5)· στο άρθρο 22 παρ. 5 ότι «Το Κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει»· στο δε άρθρο 25 ότι «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους», ότι «Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει ... να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας ...» (παρ. 1), και ότι «Το Κράτος δικαιούται να αξιώνει από όλους τους πολίτες την εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης» (παρ. 4).

Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος, «Για την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης και την προστασία του γενικού συμφέροντος το Κράτος προγραμματίζει και συντονίζει την οικονομική δραστηριότητα στη Χώρα, επιδιώκοντας να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας». Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγονται τα εξής: Το Σύνταγμα, με το άρθρο 22 παρ. 5, κατοχυρώνει το θεσμό της κοινωνικής ασφαλίσεως των εργαζομένων και **ανάγει τη μέριμνα για την προαγωγή του σε σκοπό του Κράτους**. Βασικό περιεχόμενο της εν λόγω ασφαλίσεως αποτελεί η, έναντι καταβολής εισφοράς, προστασία του ασφαλισμένου από την επέλευση κινδύνων (γήρας, ασθένεια, αναπηρία κλπ.) οι οποίοι αναιρούν την ικανότητά του να εργάζεται (ασφαλιστικοί κίνδυνοι), και, συνακόλουθα, τείνουν να υποβαθμίσουν τις συνθήκες διαβιώσεώς του. [Οι ανωτέρω καταστάσεις (γήρας, ασθένεια, αναπηρία) – ασυνδέτως, όμως, προς την παροχή εργασίας και την καταβολή εισφοράς–

αποτελούν, μεταξύ άλλων, και περιπτώσεις που, κατά το άρθρο 21 παρ. 1, 2, 3 και 6 του Συντάγματος, επιβάλλουν στο κράτος την παροχή διακεκριμένης μορφής κοινωνικής προστασίας, υπό μορφήν παροχών εις χρήμα ή εις είδος, προς συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού, με σκοπό την εξασφάλιση στοιχειώδους επιπέδου αξιοπρεπούς, κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, διαβίωσης («κοινωνική πρόνοια»). Εφ' όσον επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος, ο ασφαλισμένος παύει να καταβάλλει εισφορές και αποκτά, κατ' αρχήν, αξίωση έναντι του ασφαλιστικού φορέα να του χορηγήσει παροχή, η οποία, χωρίς να απαιτείται να αντιστοιχεί ευθέως σε καταβληθείσες εισφορές του ή να αντισταθμίζει πλήρως την απώλεια του εισοδήματός του, πρέπει να είναι ικανή να του εξασφαλίσει ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης, όσο το δυνατόν εγγύτερο προς εκείνο που είχε κατακτήσει κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου.

Πέραν του ανωτέρω δημοσίου σκοπού, μέσω του θεσμού της κοινωνικής ασφαλίσεως, εκδηλώνεται –όπως και μέσω της κοινωνικής πρόνοιας– η κοινωνική αλληλεγγύη και ασκείται κοινωνική πολιτική, ειδικότερα δε, αναδιανομή εισοδήματος με σκοπό την άμβλυνση κοινωνικών αντιθέσεων και ανισοτήτων.

Εν όψει των ανωτέρω και, ιδιαιτέρως, του προπεριγραφέντος δημοσίου σκοπού (διασφάλιση στους εργαζομένους ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης εγγύς εκείνου που είχαν κατά τον εργασιακό τους βίο), δικαιολογείται, κατά το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, η κατοχύρωση από το νομοθέτη της κοινωνικής ασφαλίσεως ως υποχρεωτικής (με θέσπιση υποχρεώσεως καταβολής ασφαλιστικών εισφορών) και, εντεύθεν, η παροχή αυτής αποκλειστικώς από το κράτος ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΑΕΔ 87/1997, ΣτΕ 5024/1987 Ολ., 2690, 2692/1993 Ολ., 3096-3101/2001 Ολ.). Η ανάθεση, με την ως άνω συνταγματική διάταξη, της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφαλίσεως, τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής, σε δημόσιους φορείς (κράτος ή ν.π.δ.δ.) έγινε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και, ειδικότερα, ως εγγύηση προς όσους υποχρεωτικώς ασφαλιζονται ή καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές έναντι των επιχειρηματικών κινδύνων που συνδέονται με την άσκηση της ασφαλιστικής λειτουργίας από ιδιωτικούς φορείς (ΑΕΔ 87/1997, ΣτΕ 5024/1987 Ολ.).

Εξ άλλου, η κρατική μέριμνα για την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση (κύρια και επικουρική) δεν εξαντλείται στην ίδρυση από το κράτος των οικείων δημοσίων φορέων, στον ορισμό των διοικούντων αυτούς οργάνων, στην άσκηση εποπτείας της δραστηριότητάς τους και της διαχειρίσεως της περιουσίας τους και στη θέσπιση των σχετικών κανόνων, αλλά περιλαμβάνει και τη μέριμνα για την προστασία του ασφαλιστικού τους κεφαλαίου, δηλαδή για τη βιωσιμότητά τους χάριν και των επομένων γενεών, μέριμνα η οποία εκδηλώνεται, μεταξύ άλλων, με τη θέσπιση ρυθμίσεων για την προστασία και την αξιοποίηση της περιουσίας τους και την επωφελή διαχείριση των αποθεματικών τους, με τον καθορισμό εκάστοτε των οικείων συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων, με την πρόβλεψη κοινωνικών πόρων, και, κυρίως, με την απ' ευθείας συμμετοχή στην χρηματοδότηση των εν

λόγω φορέων μέσω του κρατικού προϋπολογισμού. Και τούτο διότι, εφ' όσον καθιερώνει υποχρέωση των εργαζομένων και των εργοδοτών τους να καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές, το κράτος, ως εγγυητής, οφείλει να διασφαλίζει την επάρκεια των παροχών και τη βιωσιμότητα των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών (η οποία, κατά τα ανωτέρω, δεν συναρτάται, αποκλειστικώς ή προεχόντως, με το ύψος των εισφορών), φέρει δε την κύρια ευθύνη για την κάλυψη των ελλειμμάτων τους (βλ. γνωμοδότηση Ολομέλειας Ελεγκτικού Συνεδρίου 24.6.2010). [Ήδη, τακτική συμμετοχή του κράτους στη χρηματοδότηση των οργανισμών υποχρεωτικής κύριας ασφαλίσεως προβλέπεται με το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 2084/1992, ειδικώς δε ως προς το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. με το άρθρο 4 παρ. 1-5 του ν. 3029/2002].

Άλλωστε, αντιθέτως προς όσα εκτίθενται στην έβδομη σκέψη ως προς τις υποχρεώσεις του Κράτους για την κοινωνική ασφάλιση, οι επίμαχες νομοθετικές ρυθμίσεις διέπονται από την, υπό το «νέο ασφαλιστικό σύστημα», συνταγματικώς μη ανεκτή αντίληψη ότι το Κράτος ρυθμίζει απλώς και οργανώνει την κοινωνική ασφάλιση χωρίς και να υποχρεούται να συμμετέχει στη χρηματοδότηση των οργανισμών κοινωνικής ασφαλίσεως ή ότι η υποχρέωση αυτή μπορεί να αναπληρώνεται με παροχές προνοιακού χαρακτήρα, καθώς και ότι η διασφάλιση της βιωσιμότητας των εν λόγω οργανισμών απόκειται στους ίδιους τους ασφαλισμένους, συναρτώμενη, προεχόντως ή και αποκλειστικώς, με την μαθηματική σχέση μεταξύ καταβαλλόμενων εισφορών και χορηγούμενων παροχών. Κατόπιν τούτων, οι ανωτέρω διατάξεις των νόμων 4051 και 4093/2012 αντίκεινται στις προπαρατεθείσες συνταγματικές διατάξεις και είναι, ως εκ τούτου, ανίσχυρες και μη εφαρμοστέες· η αντίθεση δε των διατάξεων τούτων προς το Σύνταγμα αφορά στις περικοπές όχι μόνο των κύριων αλλά και των επικουρικών συντάξεων.

Διότι ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της επικουρικής κοινωνικής ασφαλίσεως, η οποία παρέχεται από το Ε.Τ.Ε.Α. και άλλους φορείς και η, συνεπεία τούτου, λειτουργία αυτών υπό μορφήν νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ΑΕΔ 87/1997, ΣτΕ 5024/1987 Ολ., κ.ά.) δικαιολογούνται από τον δημόσιο σκοπό, τον οποίο οι φορείς αυτοί υπηρετούν κατά το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, συμβάλλοντας –δια της χορηγήσεως παροχών συμπληρωματικών εν σχέσει προς τις χορηγούμενες από τους φορείς υποχρεωτικής κύριας ασφαλίσεως– στη διασφάλιση υπέρ των συνταξιούχων ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβιώσεως, κατά το δυνατόν εγγύς εκείνου το οποίο είχαν αυτοί κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου. Εν όψει δε του εν λόγω δημοσίου σκοπού, το κράτος, ανεξαρτήτως αν μέχρι σήμερα δεν έχει προβλεφθεί τακτική κρατική χρηματοδότηση των φορέων της υποχρεωτικής επικουρικής κοινωνικής ασφαλίσεως, υποχρεούται, πάντως, κατά την ανωτέρω συνταγματική διάταξη, να συμμετέχει στη χρηματοδότηση και των φορέων τούτων, προς κάλυψη των ελλειμμάτων τους. Υπό τα δεδομένα, άλλωστε, αυτά, με τις εν λόγω διατάξεις των ανωτέρω νόμων κλονίζεται η δίκαιη ισορροπία μεταξύ γενικού συμφέροντος και

περιουσιακών δικαιωμάτων των συνταξιούχων και, ως εκ τούτου, παραβιάζεται και το άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ. “.

2. Απόσπασμα από την υπ’ αριθ. 1889/2019 απόφαση ΟΛΣΤΕ (σκέψεις 11 και 22):

“11. Επειδή, το Σύνταγμα ορίζει στο άρθρο 2 παρ. 1 ότι: «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας»· στο άρθρο 4 ότι: «Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου» (παρ. 1) και ότι: «συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους» (παρ. 5)· στο άρθρο 22 παρ. 5 ότι: «Το Κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, όπως νόμος ορίζει»· στο δε άρθρο 25 ότι: «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους», ότι: «Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει ... να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας ...» (παρ. 1) και ότι: «Το Κράτος δικαιούται να αξιώνει από όλους τους πολίτες την εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης» (παρ. 4). Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 106 παρ. 1 του Συντάγματος: «Για την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης και την προστασία του γενικού συμφέροντος το Κράτος προγραμματίζει και συντονίζει την οικονομική δραστηριότητα στη Χώρα, επιδιώκοντας να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας».

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγονται τα εξής: **Το Σύνταγμα, με το άρθρο 22 παρ. 5, κατοχυρώνει το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων και ανάγει τη μέριμνα για την προαγωγή του σε σκοπό του Κράτους.** Βασικό περιεχόμενο της εν λόγω ασφάλισης αποτελεί η, έναντι καταβολής εισφοράς, προστασία του ασφαλισμένου από την επέλευση κινδύνων (γήρατος, ασθένειας, αναπηρίας, κ.λπ.), οι οποίοι αναιρούν την ικανότητά του να εργάζεται (ασφαλιστικοί κίνδυνοι) και, συνακόλουθα, τείνουν να υποβαθμίσουν τις συνθήκες διαβίωσής του. Εφ’ όσον επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος, ο ασφαλισμένος παύει να καταβάλλει εισφορές, οι οποίες συνιστούν κεφάλαιο που είναι αποκλειστικά αφιερωμένο για την καταβολή των ασφαλιστικών παροχών, και αποκτά, κατ’ αρχήν, αξίωση έναντι του ασφαλιστικού φορέα να του χορηγήσει παροχή. Η παροχή αυτή πρέπει να είναι ικανή να του εξασφαλίσει ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης, όσο το δυνατόν εγγύτερο προς εκείνο που είχε κατακτήσει κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου.

Πέραν του ανωτέρω δημοσίου σκοπού, μέσω του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης, εκδηλώνεται -όπως και μέσω της κοινωνικής πρόνοιας- η κοινωνική αλληλεγγύη και ασκείται κοινωνική πολιτική, ειδικότερα δε, αναδιανομή εισοδήματος με σκοπό την άμβλυση κοινωνικών αντιθέσεων και ανισοτήτων.

Η ανάθεση, με την ως άνω συνταγματική διάταξη, της υποχρεωτικής κοινωνικής

ασφαλίσεως, τόσο της κύριας όσο και της επικουρικής, σε δημόσιους φορείς (κράτος ή ν.π.δ.δ.) έγινε για λόγους δημοσίου συμφέροντος και, ειδικότερα, ως εγγύηση προς όσους υποχρεωτικώς ασφαρίζονται ή καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές έναντι των επιχειρηματικών κινδύνων που συνδέονται με την άσκηση της ασφαλιστικής λειτουργίας από ιδιωτικούς φορείς (ΑΕΔ 87/1997, ΣτΕ 5024/1987 Ολομ.).

Εξ άλλου, η κρατική μέριμνα για την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση (κύρια και επικουρική) δεν εξαντλείται στην ίδρυση από το κράτος των οικείων δημοσίων φορέων, στον ορισμό των διοικούντων αυτούς οργάνων, στην άσκηση εποπτείας της δραστηριότητάς τους και της διαχείρισεως της περιουσίας τους και στη θέσπιση των σχετικών κανόνων, **αλλά περιλαμβάνει και τη μέριμνα για την προστασία του ασφαλιστικού τους κεφαλαίου, δηλαδή για τη βιωσιμότητά τους χάριν και των επομένων γενεών, μέριμνα η οποία εκδηλώνεται, μεταξύ άλλων, με τη θέσπιση ρυθμίσεων για την προστασία και την αξιοποίηση της περιουσίας τους και την επωφελή διαχείριση των αποθεματικών τους, με τον καθορισμό εκάστοτε των οικείων συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων και την παροχή των προβλεπόμενων ασφαλιστικών παροχών υπό την εγγύηση του Κράτους.** Και τούτο διότι, εφ' όσον καθιερώνει υποχρέωση των εργαζομένων και των εργοδοτών τους να καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές, **το κράτος, ως εγγυητής, οφείλει να διασφαλίζει την επάρκεια των παροχών και τη βιωσιμότητα των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών, ευθύνεται δε για την κάλυψη των ελλειμμάτων τους.**

(...)

22. (...) Περαιτέρω, όμως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως, όπως προβάλλεται, στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση, διότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 4387/2016, στο οποίο ορίζεται, όπως εξετέθη ανωτέρω, ότι το κράτος έχει «υποχρέωση για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας και για την απονομή των σχετικών παροχών σε όλους όσους πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις», **το Κράτος έχει εγγυητική ευθύνη και σε σχέση με την επικουρική ασφάλιση, υπό την έννοια ότι, εάν δεν καταστεί δυνατόν να καλυφθούν ελλείμματα, που ενδεχομένως θα δημιουργηθούν στο μέλλον στον κλάδο επικουρικής ασφαλίσεως του ΕΤΕΑΕΠ.**

Για τους ανωτέρω λόγους το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση για τη Νέα Γενιά: εισαγωγή κεφαλαιοποιητικού συστήματος προκαθορισμένων εισφορών στην επικουρική ασφάλιση, ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης και συναφείς διατάξεις» και ιδίως τα άρθρα 8, 43-51, 62 αντίκεινται στο Σύνταγμα.

Αθήνα 1 Σεπτεμβρίου 2021

Οι ενιστάμενοι Βουλευτές

Τσίπρας Αλέξης

Γεροβασίλη Όλγα

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Σκουρλέτης Πάνος

Αβραμάκης Λευτέρης

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αθανασίου Νάσος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αμανατίδης Γιάννης

Αναγνωστοπούλου Σία

Αποστόλου Βαγγέλης

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυγέρη Δώρα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Αχτσιόγλου Ευτυχία

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γιώργος

Βασιλικός Βασίλης

Βερναρδάκης Χριστόφορος

Βέττα Καλλιόπη

Βίτσας Δημήτρης

Βούτσης Νίκος

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Νατάσα

Γκιόλας Γιάννης

Δραγασάκης Ιωάννης

Δρίτσας Θοδωρής

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Θραψανιώτης Μανώλης

Καλαματιανός Διονύσης-Χαράλαμπος

Κασιμάτη Νίνα

Κατρούγκαλος Γιώργος

Κάτσης Μάριος

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλης

Κουρουμπλής Παναγιώτης

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χάρης

Μάρκου Κώστας

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μουζάλας Γιάννης

Μπαλάφας Γιάννης

Μπάρκας Κώστας

Μπουρνούς Γιάννης

Μωραΐτης Αθανάσιος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ξανθός Ανδρέας

Παπαδόπουλος Σάκης

Παπαηλιού Γιώργος

Παπανάτσιου Κατερίνα

Παππάς Νίκος

Πέρκα Πέτη

Πολάκης Παύλος

Πούλου Γιώτα

Ραγκούσης Γιάννης

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σαρακιώτης Γιάννης

Σκουρολιάκος Πάνος

Σκούφα Μπέττυ

Σπίρτζης Χρήστος

Συρμαλένιος Νίκος

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζάκρη Θεοδώρα

Τζανακόπουλος Δημήτρης

Τζούφη Μερόπη

Τόλκας Άγγελος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Τσίπρας Γιώργος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νίκος

Φλαμπουράρης Αλέκος

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτου Τάκης

Χαρίτσης Αλέξης

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γιώργιος